

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzeń nr: 69/04, 192/06

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Z-ca przewodniczącego Komisji: dr inż. Maciej LASEK

Członkowie: mgr inż. Michał CICHON

mgr inż. Jacek JAWORSKI

mgr inż. Jerzy KĘDZIERSKI

mgr inż. Tadeusz LECHOWICZ

inż. Tomasz MAKOWSKI

mgr inż. Ryszard RUTKOWSKI

dr inż. Stanisław ŻURKOWSKI

Po rozpatrzeniu w dniu 26 listopada 2008 r., przedstawionych przez komisję badającą zdarzenia Ośrodka Szkolenia i Przeszkalania Lotniczego „Adriana”, wyników przeprowadzonych badań incydentów lotniczych samolotu Cessna FA150L o znakach rozpoznawczych SP-KIK:

- incydent nr 69/04, który zaistniał w dniu 6 maja 2004 r. we wsi Szembekowo,

- incydent nr 192/06, który zaistniał w dniu 20 lipca 2006 r. we wsi Lipia Góra

oraz ekspertyzy zleconej przez PKBWL, **działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696 z zm.)** Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznaje, iż:

Przyczyną incydentów było:

Urwanie się grzybków zaworów wydechowych, co spowodowało spadek mocy silnika i wymusiło lądowanie awaryjne. Prawdopodobną przyczyną urwania się grzybków był brak wymiany zaworów w momencie określonym przez producenta silnika, tj. w trakcie ostatniej naprawy głównej.

Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia lotniczego:

Niestaranne wykonanie czynności okresowych, które mogłyby wcześniej wykryć nadmierne zużycie trzonka zaworu wydechowego i zapobiec urwaniu się grzybka.

Zalecenia profilaktyczne:

W stosunku do firmy wykonującej ostatnią naprawę główną silnika oraz do osób wykonujących obsługę bieżące silnika – wg uznania ULC.

Wyjaśnienie:

Zdarzenia nr 69/04 i 192/06 zaistniały na tym samym silniku na tym samym samolocie tego samego Użytkownika. Oba zostały zakwalifikowane jako incydenty i badane przez tego Użytkownika. W obu przypadkach nastąpił spadek mocy silnika w czasie lotu spowodowany

urwaniem grzybka zaworu wydechowego. Komisja Użytkownika nie była w stanie ustalić przyczyny urywania się grzybków zaworowych.

W czasie opracowywania tych zdarzeń PKBWL skojarzyła oba zdarzenia i włączyła się w badanie (bez zmiany kwalifikacji) zlecając wykonanie ekspertyzy w certyfikowanym warsztacie remontowym.

Sprawozdanie z tej ekspertyzy stanowi materiał badawczy do obu zdarzeń a wniosek końcowy tam zamieszczony jest podstawą do podania prawdopodobnej przyczyny urywania się grzybków zaworów wydechowych.

Podpisy Komisji:

dr inż. Maciej LASEK: *Podpis nieczytelny*

mgr inż. Michał CICHONŃ: *Podpis nieczytelny*

mgr inż. Jacek JAWORSKI: *Podpis nieczytelny*

mgr inż. Jerzy KĘDZIERSKI: *Podpis nieczytelny*

mgr inż. Tadeusz LECHOWICZ: *Podpis nieczytelny*

inż. Tomasz MAKOWSKI: *Podpis nieczytelny*

mgr inż. Ryszard RUTKOWSKI: *Podpis nieczytelny*

dr inż. Stanisław ŻURKOWSKI: *Podpis nieczytelny*